Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 0000415179
Bijlagen 1

Onderwerp
Raadsinformatiebrief actualisatie bovenregionaal plan JeugdzorgPlus

Datum
6 april 2023

2 6 APR 2023

Geachte raadsleden,

Inleiding
Met deze brief wordt u geïnformeerd over het geactualiseerde bovenregionaal plan voor de JeugdzorgPlus, het onderzoek van AEF wat hieraan ten grondslag ligt en het vervolgproces om te komen tot een duurzaam aanbod van deze cruciale vorm van jeugdzorg. U bent eerder geïnformeerd met de brief verzonden op 2 februari 2023 met als onderwerp 'Interbestuurlijk Toezicht JeugdzorgPlus' (ons kenmerk 306539). Alvorens hierop in te gaan, staan wij kort stil bij JeugdzorgPlus en hoe hier bovenregionaal op wordt samengewerkt.

JeugdzorgPlus en de bovenregionale samenwerking
JeugdzorgPlus, ook wel gesloten Jeugdzorg genoemd, is een vorm van zeer intensieve zorg voor jeugdigen die voor zichzelf en/of hun omgeving een gevaar vormen. Lichtere vormen van jeugdzorg bieden geen oplossing meer. De instellingen die deze hulp bieden zijn bevoegd om vrijheidsbeperkende maatregelen in te zetten. Als samenwerkende gemeenten in Haaglanden hebben wij in de Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden vastgelegd om de JeugdzorgPlus af te bouwen naar kleinschaligheid en intensieve ambulante jeugdhulpverlening. Dit komt voort uit de ambitie van de gemeenten om jeugdigen zo thuis als mogelijk te laten opgroeien. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft vorig jaar aangegeven dat het streven is om in 2030 naar 0 gesloten plaatsingen te gaan.

Voor de totstandkoming van het bovenregionaal plan voor het landsdeel Zuidwest is de gemeente Rotterdam de coördinerende gemeente. De samenwerking betreft 51 gemeenten die samen de zorgcontinuïteit moeten borgen voor deze cruciale vorm van jeugdzorg. Dit maakt de besluitvorming complex. Vanwege het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) wordt het borgen van zorgcontinuïteit gemonitord door het ministerie van VWS. Voor de afspraken met Schakenbosch is Den Haag de accounthoudende gemeente en voor IHUB is dit Rotterdam. Den Haag en Rotterdam zijn de aanspreekpunten voor de staatssecretaris.

AEF-onderzoek
Als onderbouwing voor het bovenregionaal plan is onderzoeksbureau AEF gevraagd de zorgbehoefte van de doelgroep voor het landsdeel in kaart te brengen en een onderbouwde inschatting van het aantal structureel benodigde plekken te geven. De resultaten van het AEF-onderzoek van 22 december 2022 vindt u in de bijlage. De maximale omvang van de doelgroep wordt door AEF binnen een bandbreedte geplaatst van 55 tot 90 jeugdigen met daarnaast aandacht voor alternatieven en hybride vormen. Voor het onderzoek zijn zowel aanbieders, gemeenten en Jeugdbescherming benaderd, alsmede jongeren uit de doelgroep zelf.

MIX
Van verantwoorde herkomst
FSC® C001697
www.fsc.org

Bovenregionaal plan
In 2020 is voor de om- en afbouw van de JeugdzorgPlus een specifieke uitkering (SPUK) vanuit het Rijk beschikbaar gesteld aan de coördinerende gemeente, te weten Rotterdam, voor het landsdeel Zuidwest. Deze middelen gaven een financiële impuls voor het transformeren van het vastgoed van de JeugdzorgPlus naar kleinschalige en zo thuis (nabij) mogelijke opvang. Hiertoe heeft het landsdeel Zuidwest, samen met Schakenbosch en iHUB op 30 juni 2021 een bovenregionaal plan opgeleverd. De VNG en het ministerie van VWS hebben recent alle coördinerende gemeenten verzocht om hun bovenregionaal plan 'af- en ombouw gesloten jeugdhulp' te actualiseren volgens een door de VNG opgestelde landelijke routekaart en deze actualisatie vervolgens halfjaarlijks te herhalen.
De vijf jeugdhulpregio's in het landsdeel Zuidwest hebben gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd voor deze actualisatie. Op 9 maart jl. heeft de bovenregionale stuurgroep JeugdzorgPlus het bovenregionaal plan vrijgegeven voor besluitvorming in de 51 gemeenten. In ons landsdeel is bestuurlijke besluitvorming op het plan tevens onderdeel van de monitoring vanuit het Rijk aangaande het IBT.

Het plan bevat de volgende de uitgangspunten gebaseerd op de aanbevelingen uit het AEF-onderzoek:

- Zo thuis nabij mogelijk (dus geen kind het landsdeel uit, ook onderdeel van regiovisie)
- Geen JeugdzorgPlus voor kinderen onder de 12 jaar
- Maximaal 6 maanden JeugdzorgPlus (inzet vrijheidsbeperkende maatregelen)
- Scheiding van dader en slachtoffers (loverboy meisjes)
- Onderwijs-organisatie is een leidend principe, aansluitend op zorg
- Locaties niet meer op doelgroepen organiseren maar op zorgbehoefte
- Hybride bedden toestaan (dit zijn bedden waar geen vrijheidsbeperkende maatregelen nodig zijn maar wel hoog-intensieve zorg)

Financiële afwikkeling 2022/2023 en financiële risico's
Met de vaststelling van het bovenregionaal plan wordt nog geen besluit genomen over de financiële gevolgen die hier mogelijk uit voortvloeien. De financiële consequenties volgen pas uit de continuïteitsplannen die momenteel door Schakenbosch en iHUB worden opgesteld. Dat neemt niet weg dat het noodzakelijk was om maatregelen bij beide aanbieders te treffen, waarmee financiële middelen gemoeid zijn.
Gebaseerd op de huidige informatie en risico-inschattingen worden de totale kosten en risico's bij Schakenbosch en iHUB voor de regio Haaglanden geschat op € 7,1 miljoen waarvan € 120.000,- voor gemeente Midden-Delfland. De kosten die betrekking hebben op 2022 zijn voor een bedrag van € 44.000,- verwerkt in de jaarrekening 2022. De voornaamste posten daarbij bedroegen het omzetten van een lening naar continuïteitssteun bij Schakenbosch en de afwikkeling van vorderingen/sommaties ten gevolge van leegstand bij iHUB. Voor verdere afhandeling in 2023 wordt ongeveer een bedrag van € 2000,- verwacht voor onze gemeente. Wat resteert is een risico van € 74.000,-. Dit is opgenomen in de risicoparagraaf en het weerstandsvermogen van de gemeente. Bovengenoemde bedragen zijn gebaseerd op de nu bekende informatie en onzekerheden en kunnen nog wijzigen. Hierbij is het belangrijk te vermelden dat de onzekerheidsmarge bij iHUB groter is dan bij Schakenbosch.

Vervolg
Schakenbosch en iHUB gaan op basis van de bovengenoemde uitgangspunten continuïteitsplannen opstellen met een sluitende duurzame business case per locatie, waarbij zorgcontinuïteit voor jeugdigen geborgd wordt. Deze continuïteitsplannen moeten rond de zomer worden opgeleverd. Momenteel zijn er vier locaties in Zuid-Holland voor JeugdzorgPlus. In de continuïteitsplannen moet duidelijk worden wat de capaciteit per locatie wordt en met welk scenario er een duurzaam sluitende business case kan worden opgesteld. Dat is ook het moment dat een eerste inschatting van de frictiekosten gemaakt kan worden. Inmiddels is een landelijke werkgroep opgestart om de frictiekosten in kaart te brengen.

Door het periodiek actualiseren van de bovenregionale plannen, ontstaat een landelijk beeld van de voortgang van de af-en ombouw van de JeugdzorgPlus. Op basis van de continuïteitsplannen vindt in het vierde kwartaal van 2023 opnieuw een actualisatie plaats van het bovenregionaal plan. Voor de acute continuïteitsproblematiek blijft het 'draaiboek continuïteit Jeugdhulp' gelden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.I. Born
gemeentesecretaris

drs. A.P.J. van Hemmen
burgemeester